

Толошнюк Наталія Анатоліївна,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцентка кафедри естрадно-вокального мистецтва
ЗВО «Університет Короля Данила»,
(м. Івано-Франківськ)

Гілярків Ілля-Олег Олегович,
здобувач III курсу
спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
ЗВО «Університет Короля Данила»,
(м. Івано-Франківськ)

ПОСТАТЬ МИХАЙЛА СЛИВОЦЬКОГО У СТАНОВЛЕННІ ЕСТРАДНОГО МИСТЕЦТВА ПРИКАРПАТТЯ

*«Мені хочеться щоб пісні мої жили довго,
очищали душу від нальоту буденності,
змушували глянути на світ і себе в ньому новими очима,
робили людей кращими, щирішими, добрішими»*
Михайло Сливоцький

З ім'ям Михайла Сливоцького пов'язана ціла епоха розвитку пісенної культури Прикарпаття. Кумир не одного покоління українців, «прикарпатський соловейко» (так його називають шанувальники) розпочав свій професійний шлях до успіху ще в далеких 60-х роках минулого століття. Понад пів століття тривала активна співоча діяльність митця. Цей шлях до професійної майстерності, творчих вершин він торував завжди у наполегливій самовідданій праці і навчанні, хоча був одарований голосом надзвичайної і рідкісної краси. Його виконавська творчість – ціла епоха в духовному житті не тільки Прикарпаття але й всієї України.

Тернистий шлях до майстерності М. Сливоцького розпочався з навчання у Коломийському педагогічному училищі, а після служби в армії продовжився у стінах музично-педагогічного відділення Івано-Франківського педагогічного інституту (1969–1973), де на той час вирувало студентське життя у різ-

номанітних творчих колективах до яких Михайло активно долучається. Він стає учасником чоловічого вокального квартету «Легінь» (керівник – П. М. Чоловський), а пізніше – солістом інструментального ансамблю «Усмішка» (керівник – Ю. С. Фейда). Будучи студентом, він одночасно працює солістом обласної філармонії, активно концертує на сценах міста і області, а з 1970 року на Львівському, Чернівецькому, республіканському та всесоюзному радіо і телебаченні. Спів Михайла Сливоцького приваблював своїм надзвичайним дзвінким і чистим тембром голосу, ніжним ліризмом, глибоким проникненням у зміст творів, виконавським професіоналізмом. «... Коли вслухаєшся в його голос, здається, до тебе промовляє сама душа співака – чиста і схвильована, ніжна і замріяна, вразлива і щемка до радості й болю людського. Пісні в його виконанні повсюдно сприймаються не тільки як такі, що несуть у собі дивовижний талант, чарівний художній світ, але насамперед як такі, що дивовижно позначені глибинною духовністю і велелюдською силою», – відзначає журналіст, автор тритомника «Золотий вік української естради» Михайло Маслій [5].

Виконавський професіоналізм М. Сливоцького кристалізувався у тісній співдружності з вокальним квартетом «Легінь» та інструментальним квартетом «Усмішка». Ці творчі колективи яскраво заявляли про себе на концертній естраді. Вони були лауреатами багатьох Всесоюзних, Всеукраїнських, обласних пісенних конкурсів та фестивалів, творчих звітів майстрів мистецтв і художніх колективів Івано-Франківської області в Києві, неодноразовими переможцями – турнірів «Сонячні кларнети», провели сотні концертів в Україні та за її межами. Київський режисер Олег Бійма створив музичний телефільм «Співають гори» за участю М. Сливоцького, вокального квартету «Легінь» та інструментального квартету «Усмішка». У творчому доробку М. Сливоцького значний багаж здобутків – дві грамплатівки, п'ять музичних фільмів («Співають гори», «Карпатські джерела», «Верховино, світку ти наш»), фондові записи у Києві, Львові, Чернівцях, Івано-Франківську, компакт-диски – «З піс-

нею у серці», «Співає квартет «Легінь». Голос Михайла Сливоцького звучав на всіх континентах землі: в Австралії, Африці, Америці, Азії, Європі. Завдяки концертним турне з інструментальним квартетом «Усмішка», пісні у його виконанні знає не тільки вся Україна, але, і інші країни світу – США, Канада, Бразилія, Японія, Фінляндія, Німеччина, Франція, Польща, Австрія, Болгарія, Румуні та ін.

У своїй багатогранній творчій та виконавській діяльності Михайло Юрійович співпрацював із багатьма відомими митцями – композиторами, співаками, художниками, режисерами. Він часто зустрічався з ними на різних імпрезах, музичних проектах, фестивалях. М. Сливоцький неоднаразово виступав з відомими співаками: Дмитром Гнатюком, Анатолієм Солов'яненко, Марією Стеф'юк, Діаною Петриненко, Назарієм Яремчуком, Павлом Дворським, які високо оцінювали творчість талановитого співака з Прикарпаття, висловлювали щирі похвали за високий професійний виконавський рівень, тонкий ліризм, особливість інтерпретування, щирість виконання.

Репертуар Михайла Сливоцького, який включає не одну сотню творів, вражає своїм різнобарв'ям тем, сюжетів, жанрів, стилів тощо. Це і арії із опер вітчизняних та зарубіжних композиторів, романси західноєвропейських композиторів, пісні-романси українських композиторів, стрілецькі пісні, українські народні пісні, які він виконував з особливою любов'ю і щирістю. Однак найбільшої популярності здобули у його виконанні пісні сучасних українських композиторів: П. Майбороди, О. Білаша, І. Поклада, І. Шамо, В. Верменича, А. Кос-Анатольського, П. Дворського та інших. Особливо тепла дружба і тісна співпраця єднала М. Сливоцького з композиторами Прикарпаття – Б. Юрківим, Д. Циганковим, Б. Шиптуром, І. Фіцаловичем, В. Якуб'юком, В. Їжаком, Г. Котиком, В. Домшинським, Я. Бабинським, поетами С. Пушиком, Р. Юзвою, Я. Дорошенком. Тому саме йому, досить часто, належала першість виконання творів народжених на слова і музику прикарпатських митців.

Особливе місце у творчості співака – займають пісні про

матір. Таких пісень в його репертуарі близько п'ятнадцяти. «Я виконую багато пісень про матір...» – писав співак, – «Ось лише деякі з них: «Чорнобривці» В. Верменича, «Матусенька» Б. Юрківа, «Пісня про матір» В. Їжака, «На калині мене мати колихала» В. Верменича «Чому так багато саме про матір?» – часто запитують мене. І це я пояснюю не тільки любов'ю до матері і глибоким переконанням, що той, хто шанує рідну неньку, здатний на такі ж сильні почуття до матері-Батьківщини. Слово «матір» уособлює для мене прагнення миру, щастя, радості своїм дітям і всьому світові» [4].

Свою виконавську творчість Михайло Юрійович тісно поєднував з педагогічною діяльністю[□]. Як талановитий педагог він заряджав власним прикладом, натхненою захопленістю співом молодих виконавців, своїх учнів. Випускники його класу працюють у професійних колективах та викладають у музичних і мистецьких освітніх закладах. Серед них є і вже знані, не тільки в Прикарпатському краї, але і в усій Україні, виконавці, серед них: народний артист України Петро Князевич, лауреат міжнародного конкурсу Віктор Грибик, дипломант та лауреат Всеукраїнських та міжнародних конкурсів Василь Лазарович, лауреат Першого Всеукраїнського конкурсу молодих вокалістів імені І. Маланюк Микола Сисак та ін.

Михайло Сливоцький своїм прикладом інспірував також активний не тільки концертний, але й конкурсно-фестивальний рух на Прикарпатті. Він був один з організаторів Всеукраїнського конкурсу ім. Д. Січинського та Всеукраїнського конкурсу вокалістів ім. І. Маланюк; головою та членом журі багатьох міжнародних, всеукраїнських, обласних та міських пісенних конкурсів та фестивалів; тривалий час (з 1989 до 2007 р.) очолював обласне відділення Всеукраїнської музичної спілки, яке по праву можна вважати важливим осередком поширення української музичної творчості на Прикарпатті.

Багатогранна та різновекторна діяльність М. Сливоцького знайшла достойну відзнаку: заслужений працівник культури України (1986 р.), відмінник народної освіти (1987 р.), лауре-

ат та дипломант багатьох конкурсів та фестивалів музичного мистецтва в Україні та за її межами, лауреат обласної премії ім. М. Ірчана в галузі літератури і мистецтва (1979–1980). За свою творчу діяльність нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1989), грамотами міністерств України та різними відзнаками і подяками обласної та міської держадміністрацій, ректорату Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. В грудні 1995 року, за значний особистий внесок у розвиток і популяризацію культурно-мистецької спадщини українського народу, високий професіоналізм, Указом Президента України йому присвоєно почесне звання – заслужений діяч мистецтв України. Та найбільша і найдорожча нагорода для нього, як зазначав його колега П. Чоловський – «... це всенародна любов і шана вдячних слухачів і шанувальників його таланту» [6, с. 19].

Представники мистецьких осередків Івано-Франківська високо оцінюють виконавську діяльність талановитого краянину М. Сливоцького і щиро діляться своїми враженнями.

Володимир Качкан: «... У Михайловому співі багато світла, прозорості, м'яких бархатистих відтінків. Ліризм його голосу ніби напоений живою цілющою водою полонинських ручаїв, голосисто-дзвінких водоспадів, виплеканий-вигойданий ніжними материними руками, запричащений щедротами підкарпатських медоносних садів та піднятий до стрімкої висоти гойними верховинськими вітрами»; Степан Хороб: «... Пісні в його виконанні повсюдно сприймаються не тільки як такі, що несуть у собі дивовижний талант, чарівний художній світ, а насамперед як такі, що увиразнено позначені глибинною духовністю і велелюдською силою. Силою одвічної любові, доброти, національної закоріненості. Власне тим, без чого людині у веремії життя існувати важко, зрештою, й неможливо, без чого годі зберегти себе у повсякчасі як людина»; Роман Андріяшко: «... Його багатогранний, сонячний талант виявляється не тільки в пісенній творчості, а й у повсякденному житті. Це не просто унікальний співак, а насамперед могутня людська й мистець-

ка особистість. Михайло Сливоцький допоміг утвердитися в мистецтві десяткам співаків, музикантів, композиторів»; Ярема Гоян: «... Співати душею! Ці слова дуже пасують заслуженому працівникові культури України Михайлові Сливоцькому, якого не раз у сотнях листів, що надходять з усіх кінців країни, називають люди «прикарпатським соловейком» [3].

Отже, високий професіоналізм, виконавська культура і масштаби творчої діяльності заслуженого діяча мистецтв України, співака Прикарпатського краю Михайла Сливоцького характеризують його як одного із найвизначніших майстрів виконавської і вокально-педагогічної сфер сучасності; пісні у його виконанні зараховані до «Золотого фонду української естради».

Список використаних джерел:

1. Качкан В. «Пісня материнського саду» (творчий портрет Михайла Сливоцького). *«Без пісень нема життя»*: до 40-річчя заснування музичного факультету Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника : музично-краєзнавчий альманах. Івано-Франківськ : Гостинець, 2006 С. 43–47.
2. Маслій М. Улюблені пісні ХХ сторіччя. Харків : Фоліо, 2019. 339 с.
3. Попадинець Б. *Прикарпатський соловейко*. Галичина. 2014. 30 вересня.
4. Сливоцький М. Словом і піснею. *Прикарпатська правда*. 1982. 1 травня.
5. Сьогодні 77-річчя відзначає калуський «соловейко» Михайло Сливоцький. *Вікна*. 2021. 6 грудня. URL: <https://vikna.if.ua/news/category/all/2021/10/01/126591/view>
6. Чоловський П. З піснею в серці (до ювілею співака Михайла Сливоцького). *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ. Випуск 30–31. Ч. 1. С. 15–20.